

ASPECTE PRIVIND TEHNOLOGIA DE REPOPULARE CU FAZAN A FONDURILOR DE VÂNĂTOARE

Biol. Remus UNICI

Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice Timișoara, Colectivul Caransebeș

Introducere

Fazanul a fost una dintre primele specii alohtone aclimatizate în România. Cu toate acestea, amploarea creșterii lui a fost mică înainte de anul 1950. Astfel, în anul 1948 în România funcționau doar trei fazanerii, la Timișoara, Chișineu Criș și în pădurea Albele, lângă București. Valoarea faunistică și economică a fazanului a dus însă la înființarea în perioada următoare a numeroase fazanerii de unde s-a reușit mai apoi popularea majorității fondurilor de vânatoare cu bonitate pentru această specie.

Fără a intra în amănunte referitoare la dinamica multianuală a efectivelor arătăm că în timp, eficiența populărilor cu fazan a scăzut considerabil și ne referim aici în primul rând la capacitatea fazanilor de a supraviețui în teren atât datorită semidomesticirii cât și a condițiilor staționale necorespunzătoare oferite. Totodată, antropizarea progresivă a habitatelor ocupate de speciile de vânat, fazanul numărându-se printre acestea, a contribuit la înrăutățirea continuă a condițiilor ecologice necesare supraviețuirii lui. Toate acestea au dus la necesitatea reconsiderării unor faze din tehnologiile de creștere, precum și a importanței unor elemente de habitat care, în mod cert, sunt esențiale nu pentru a se reuși menținerea chinuită a unor populații mai mult sau mai puțin numeroase în teren doar pe parcursul unui sezon de vânatoare, ci pentru a se crea populații apte de supraviețuire și reproducere, populații stabile, cu capacitate crescută de integrare, inițial în ecosistemele oferite, iar într-o etapă următoare de extindere naturală în zonele limitrofe.

Scopul cercetărilor

Cercetările la această temă au fost inițiate pentru elaborarea tehnicilor optime de creștere și pregătire a punerii în libertate a fazanilor, precum și pentru găsirea celor mai adecvate măsuri privind amenajarea fondurilor de vânatoare ce urmează a fi populate sau repopulate cu fazan, în condițiile îngustării progresive a zonelor de habitat pentru această specie.

Locul desfășurării cercetărilor și metoda de lucru

Lucrările s-au desfășurat în raza D.S. Arad – O.S. Chișineu Criș (fazaneria Adea, F.V.23 Adea), D.S.Timișoara- O.S. Timișoara (fazaneria Pișchia, F.V.78 Cocor), D.S.Pitești-O.S.Alexandria (fazaneria Dârvași, F.V.51 Toporu), D.S.Neamț – O.S. Ciurea (fazaneria Cornești, F.V.39 Cornești), D.S.Bacău – O.S.Fântânele (F.V.39 Itești), D.S Târgoviște-O.S.Ghimpați (fazaneria Ghimpați, F.V.21 Albele, F.V.28 Teșila), O.S.Giurgiu (F.V.31 Ruica), O.S.Bolintin (F.V.1

Bălășcuța), O.S.Târgoviște (F.V.30Comișani), O.S.Găești (F.V.7 Croitori). La întocmirea referatului au fost utilizate și date referitoare la fazaneria Iersig din raza D.S.Reșița.

Activitatea a constat în analiza comparativă a puilor de fazan crescuți în fazaneriile Pișchia, Adea, Dârvași, Cornești și Ghimpați. Au fost luate în considerare toate aceste fazanerii datorită particularităților existente în ceea ce privește întreținerea puilor, a pregătirii lor în vederea populărilor și a problemelor care intervin în desfășurarea ciclurilor de creștere

În ceea ce privește lansările propriu zise în teren, au fost supuse evaluării 16 populări efectuate atât în primăvara cu fazani adulți, cât și la sfârșitul verii cu pui de 70-90 de zile. Au fost evaluate condițiile de biotop ale fondurilor de vânătoare alese și au fost stabilite tehnicile agro-silvo-cinegetice necesare a fi aplicate pentru fiecare acțiune în parte.

Concluzii

Cercetările privind tehnicile de populare a fondurilor de vânătoare cu fazan, desfășurate pe o durată de doi ani au condus la următoarele concluzii:

Creșterea puilor

Datorită liniilor de reproducători și a modelului intensiv de creștere a puilor utilizate în acest moment în fazanerii, fazanii obținuți sunt semidomestici. Totodată, furajul exclusiv concentrat utilizat pe parcursul creșterii și dezvoltării puilor, face ca aceștia să nu fie capabili să recunoască fructele și semințele naturale pe care le oferă speciile agricole și forestiere. În această situație, fazanii lansați în teren, pe lângă faptul că nu au tendința și capacitatea de a se proteja împotriva prădătorilor, sunt supuși unui șoc alimentar sever, care conduce la slăbirea organismului. Acestea sunt două din principalele cauze care, cumulate, conduc la mortalități masive în primele zile după lansarea în teren. În concluzie, trebuie să se treacă urgent la ecologizarea ciclurilor de creștere a fazanilor destinați populărilor de fonduri de vânătoare. Aceasta presupune că este necesară utilizarea unui număr cât mai mare de reproducători capturați din populațiile sălbatice (până la data de 31 decembrie pentru a se atenua stresul și a-i obișnui cu condițiile de captivitate până în perioada de reproducere), precum și creșterea puilor astfel obținuți în condiții cât mai apropiate de cele existente în teren, în boxe de creștere și voliere de stocaj cultivate agricol cu un mozaic de specii de talii diferite. Astfel, puii vor putea dobândi deprinderile de a se hrăni cu semințe naturale și a se adăposti. Cu cel puțin o lună înainte de lansarea puilor în teren, după o perioadă de 2-3 săptămâni în care se va administra hrană mixtă, hrănirea trebuie făcută exclusiv cu semințe ale speciilor componente asociațiilor vegetale de pe fondul de vânătoare sau exclusiv semințe întregi de cereale.

Pregătirea locurilor de lansare

În ceea ce privește pregătirea punctelor de lansare, atenția trebuie îndreptată în 3 direcții: înființarea volierelor de lansare cu o suprafață de cel

puțin 1000 mp, limitarea drastică a prădătorilor și dăunătorilor cu păr și pene de pe suprafața fondului (și permanentizarea ulterioară a acestei activități) și crearea instalațiilor specifice culturii fazanului. Trebuie înființate volierele de lansare pe fonduri de vânătoare cu bonitate maximă pentru fazan și cu perspective de menținere a acestei bonități pe o perioadă de cel puțin 10 ani. Amplasarea trebuie făcută la limita dintre masivul forestier și câmpul agricol; este absolut necesar ca în incinta volierei subarboretul să fie foarte bine reprezentat astfel încât el să asigure protecție împotriva prădătorilor cu pene. Înălțimea plasei de sârmă care împrejmuiește voliera nu trebuie să depășească 3 metri, iar partea de jos trebuie îngropată în sol 0,5 metri. Astfel se asigură atât circulația liberă a fazanilor în interiorul și în afara volierei cât și protecția împotriva prădătorilor cu păr. Volierele trebuie prevăzute cu puncte de hrănire și adăpători mobile; hrănitorele trebuie alimentate timp de o lună cu hrană naturală în cantități din ce în ce mai mici, ceea ce va obliga fazanii să părăsească treptat voliera și să se stabilizeze inițial în zonele limitrofe, iar mai apoi, treptat, pe suprafața întregului fond de vânătoare. Aceste instalații trebuie înființate și în afara volierelor, pe întreaga suprafață a fondului astfel încât să se poată asigura hrănirea complementară pe timp de iarnă. Controlul prădătorilor trebuie realizat atât înaintea lansărilor, ca măsură de pregătire a fondurilor, cât și după aceasta deoarece prezența fazanului în densități mari, chiar în interiorul volierelor de lansare duce la o concentrare rapidă a acestora în zonă. Această activitate trebuie înțeleasă într-o manieră flexibilă, ca necesitate de ajustare a nivelului prădătorilor naturali la densitatea prăzii și nicidecum ca o eliminare a acestora de pe fond. În schimb, câinii hoinari, pisicile vagabonde, ciorile grive și coțofenele trebuie combătute susținut.

Aspecte legate de spațiul vital al fazanului: hrană, apă, liniște, adăpost și loc de cuibărit

Observațiile efectuate în teren pe diferite ecotipuri ale spațiului agricol au scos în evidență faptul că bonitatea optimă pentru fazan în acest biotop (confirmată de frecvența cu care fazanul este întâlnit în locuri cu aceste caracteristici) o au structurile de culturi mozaicate, cu alternanțe de vegetație înaltă și vegetație joasă, dispuse în benzi și mărginite la extremități de vegetație arbustivă deasă sau suprafețe necultivate în care s-au instalat buruienile și mărăcinișurile. Remizele au o deosebită importanță din punct de vedere al adăpostului și locurilor de cuibărit pe care le oferă. Devenite indispensabile în condițiile modelului actual de agricultură și creștere a animalelor în zonele de câmpie ele pot fi create prin menținerea și favorizarea extinderii prin invazie sau cultură atât a vegetației erbacee cât și a celei arbustive. În ceea ce privește fondurile de vânătoare din spațiul forestier, s-a constatat preferința fazanului pentru zonele de margine de masiv al căror efect se întâlnește în zonele ecoton, la limita dintre două ecosisteme; în acest caz este vorba despre spațiul forestier și câmpul agricol sau despre zonele liniilor somiere și parcelare care, cultivate cu specii agricole au o bună capacitate de reținere a populației în interiorul pădurii. Liniile cultivate trebuie să aibă o lățime de 15-20 metri și orientarea pe direcția

E-V, pentru a asigura plantelor lumina și căldura necesară. Ele trebuie să reprezinte cel puțin 50% din totalul liniilor parcelare. Pădurile optime pentru cultura fazanului sunt șleaurile de câmpie cu subarboret bogat, bine reprezentat pe toată suprafața pădurii format din păducel, corn, sânger, lemn câinesc și soc. Dintre tufărișuri, cel mai frecventat este porumbarul. Regimul cel mai potrivit pentru cultura fazanului este cel al crângului, cu tratamentul crâng simplu. Prezența apei este indispensabilă în fondurile populate cu fazan. Lipsa acesteia duce la migrarea rapidă a întregului nucleu în căutarea unei surse de apă, deplasare care face fazanii deosebit de vulnerabili în fața prădătorilor. Prin acest material s-a încercat prezentarea cât mai succintă a elementelor de bază care trebuie respectate acolo unde se dorește înființarea unei populații de fazan sau sporirea efectivelor acolo unde există deja populații stabilizate. Experiența a arătat nu doar o dată că neglijarea unei singure condiții dintre cele amintite mai sus (ele sunt tratate pe larg în referatul final și îndrumările tehnice elaborate) conduce fără excepție la eșecul acțiunii de populare. Avem convingerea că îndrumările tehnice elaborate, dar și cunoașterea amănunțită de către personalul de vânătoare implicat, a biologiei fazanului precum și experiența acumulată cu ocazia populărilor (reușite sau soldate cu eșecuri) din anii precedenți vor contribui cu siguranță la sporirea în viitor a eficienței acțiunilor întreprinse în acest scop.

Bibliografie

- Almășan, H., Scărlătescu, G., 1961: Cunoașterea hranei naturale a fazanului în R.P.R. - mijloc pentru sporirea producției de vânat. Revista Pădurilor nr.3, pp. 185 - 188
- Almășan, H., 1988: Bonitatea fondurilor de vânătoare și efectivele optime la principalele specii de vânat din R.S.R. Redacția de propagandă tehnică agricolă.
- Almășan, H., 1991: Stabilirea de măsuri silvocienetice pentru amenajarea fondurilor de vânătoare populate cu fazan. Referat științific final.
- Blair, I.G., Wornack, I.E., 1964: Value of federal feed grain program to production of pheasants in Illinois."J.Wildlife Manag".25, Nr.3 pp 547-551.
- Comșia, A.M., 1961: Biologia și principiile culturii vânatului. Ed. Academiei R.S.R.
- Coroș, M., 1990: Remize pentru vânat. Vânătorul și Pescarul Român Nr.6 pp.7
- Francis, C., 1991: Repeuplement cinegetiques. La Chasse, Nr.10 pp.50-55
- Francis, C., 1991: La gestion du petit gibier. La Chasse, Nr.10 pp.56-60
- Korodi, G., 1968: Fazanul și culturile agricole. Vânătorul și Pescarul Sportiv Nr.8 pp.16 - 17
- Mckelvie, C., 1986: Agriculture et vie sauvage. Naturopa Nr.52 pp. 19-21
- Scărlătescu, G., 1975: Selecția fazanului pentru vânătoare. Referat științific final.
- Warner, R.E., Blair, I.G., 1978: Roadside management for pheasants in Illinois: acceptance by farm cooperators. Wildl. Soc. Bull. Vol 6. Nr.5 pp.129-134
- x x x 1981: Măsuri tehnice de creștere a fazanilor în fazanerie.
- M.E.F.M.C., uz intern

A FEW ASPECTS ABOUT THE REPOPULATED TECHNOLOGY OF THE HUNTING AREAS WITH PHEASANT

ABSTRACT

In the last few years, the results of repopulation of the hunting areas with pheasant was not satisfying. Because of this reason we have initiated a research for finding the most proper techniques for repopulation. The study comprised 16 hunting areas and 4 pheasant nurseries. We have investigated: the growth conditions of the pheasants in nurseries, preparation of hunting areas for the reception of the pheasants and the real introducing of the pheasants. Also, we have established the proper conditions which the hunting areas have to offer for the pheasant population survival.